

BÁO CÁO

Tổng kết 10 năm thi hành Luật Phòng, chống bạo lực gia đình

I. ĐÁNH GIÁ TÌNH HÌNH GIA ĐÌNH TRÊN ĐỊA BÀN THỊ XÃ BỈM SƠN:

Thị xã Bỉm Sơn là Trung tâm kinh tế phía bắc của tỉnh Thanh Hóa, có diện tích hẹp 6.628,52 ha, dân số 62.162 người, với 16.262 hộ. Có 8 đơn vị hành chính gồm 6 phường và 2 xã trực thuộc, nhân dân trên địa bàn chủ yếu là dân góp nên phong tục tập quán sinh hoạt kinh tế, văn hoá khác nhau. Đời sống kinh tế của nhân dân thị xã cơ bản ổn định, hoạt động chủ yếu là kinh doanh thương mại và công nghiệp nên việc nhận thức về vai trò của gia đình đang còn hạn chế, mặt khác do tác động của cơ chế thị trường, một số người chỉ quan tâm chăm lo đến việc làm ăn kiếm tiền mà sao nhãng đến vấn đề đạo đức, đạo lý, hạnh phúc gia đình, thiếu quan tâm chăm lo dạy bảo con cái làm ảnh hưởng không nhỏ đến vấn đề trật tự an ninh an toàn xã hội, làm suy đồi đạo đức, bạo lực gia đình vẫn còn diễn ra, có nhiều vụ mang tính chất nghiêm trọng.

II. ĐÁNH GIÁ TÌNH HÌNH THI HÀNH LUẬT VÀ CÁC VĂN BẢN HƯỚNG DẪN PHÒNG, CHỐNG BẠO LỰC GIA ĐÌNH TỪ NĂM 2008 ĐẾN 2018

1. Đánh giá công tác xây dựng, ban hành và tổ chức thực hiện văn bản hướng dẫn, chỉ đạo, điều hành thi hành Luật.

UBND thị xã Bỉm Sơn đã ban hành Kế hoạch Số: 324/UBND – KH ngày 15/10/2011 về việc ban Kế hoạch Phòng, chống bạo lực gia đình thị xã Bỉm Sơn giai đoạn 2010 - 2015. Hướng dẫn số 797/HD – BCĐ ngày 25 tháng 6 năm 2011 của Ban chỉ đạo phòng chống bạo lực gia đình thị xã Bỉm Sơn về hướng dẫn tổ chức hoạt động mô hình phòng chống bạo lực gia đình. Kế hoạch liên tịch số 738 /KHLT-UBND - HLHPN ngày 3 tháng 6 năm 2013 của UBND thị xã Bỉm Sơn với Hội liên hiệp phụ nữ thị xã về việc thực hiện "Năm Gia đình Việt Nam" Giữa UBND và Hội Liên hiệp Phụ nữ thị xã Bỉm Sơn năm 2013; Hướng dẫn số 817/UBND – VHTT ngày 18/6/2013 của UBND thị xã Bỉm Sơn về việc hướng dẫn thành lập BCĐ công tác gia đình. Tổ chức hội nghị triển khai Kế hoạch hành động phòng chống bạo lực gia đình thị xã Bỉm Sơn giai đoạn 2009 – 2015 và Tập huấn nghiệp vụ công tác gia đình cho các đối tượng là; phó chủ tịch văn xã, cán bộ văn hóa các xã, phường, thành viên Ban chỉ đạo phòng chống bạo lực gia đình phường Ngọc Trạo, Ban chỉ đạo, ban chủ nhiệm các câu lạc bộ và thành viên của các câu lạc bộ “ Gia đình phát triển bền vững”.

2. Về tổ chức thực hiện:

Được Thường trực thị ủy chỉ đạo, UBND thị xã ban hành kế hoạch lồng ghép triển khai Đề án với cuộc vận động “Học tập và làm theo tấm gương đạo đức Hồ Chí Minh”; phong trào “Toàn dân đoàn kết xây dựng đời sống văn hóa”, phong trào xây dựng nông thôn mới và Kế hoạch phòng chống bạo lực gia đình của thị xã.

Để thực hiện kế hoạch đạt được kết quả cao, phòng Văn hoá - Thông tin trong 10 năm qua đã chủ động tham mưu cho UBND thị xã Bim Sơn đẩy mạnh công tác truyền thông đến từng cán bộ, đảng viên và nhân dân thông qua các kênh truyền truyền của đài truyền thanh, truyền hình thị xã và các đài truyền thanh cơ sở; Phối hợp với phòng Tư pháp thị xã tổ chức tuyên truyền về các chủ trương, đường lối của Đảng, chính sách pháp luật của Nhà nước về công tác xây dựng gia đình Việt Nam phát triển bền vững. Trong đó, tập trung tuyên truyền Chỉ thị 49/CT/TW ngày 21/02/2005 của Ban Bí thư Trung ương Đảng về công tác gia đình trong thời kỳ đẩy mạnh công nghiệp hóa, hiện đại hóa đất nước; Luật hôn nhân gia đình, Luật Bình đẳng giới, Luật phòng chống bạo lực gia đình, luật bảo vệ bà mẹ trẻ em, Về vai trò, vị trí, tầm quan trọng của công tác gia đình, được 890 buổi cho các xã, phường và các câu lạc bộ gia đình phát triển bền vững trên địa bàn thị xã.

Phối hợp với hội Phụ nữ thị xã chỉ đạo UBND các xã phường phối hợp với hội phụ nữ các xã phường tổ chức hội thi Gia đình hạnh phúc đã mang lại không khí vui tươi phấn khởi cho các gia đình làm tăng kỹ năng ứng xử của các thành viên trong gia đình, góp phần làm cho các tầng lớp nhân dân hiểu rõ hơn về vai trò, vị trí, chức năng của gia đình để xây dựng gia đình mình được tốt hơn. Nhiều xã phường tổ chức tốt như phường Ngọc Trạo, phường Ba Đình...

Để phong trào thật sự đi vào cuộc sống các cấp, các ngành đã có sự quan tâm, phối hợp triển khai thực hiện theo mục đích yêu cầu của kế hoạch.

Đài Truyền thanh - Truyền hình thị xã phổ biến rộng rãi các nội dung thuộc Đề án “Tuyên truyền, giáo dục đạo đức, lối sống trong gia đình Việt Nam giai đoạn 2010 – 2020; Mở chuyên đề, chuyên mục tổ chức tuyên truyền về những Mô hình gia đình văn hóa tiêu biểu, gương người tốt, việc tốt trong phong trào “Toàn dân đoàn kết xây dựng đời sống văn hóa” phong trào “Ông bà mẫu mực con cháu thảo hiền”. Phong trào “Xây dựng gia đình hiếu học”. Những gương điển hình gia đình sản xuất kinh doanh giỏi hòa thuận, giúp nhau cùng tiến bộ... được các cấp các ngành biểu dương khen ngợi.

Các cơ quan, ban, ngành, đoàn thể gắn kết với việc triển khai nhiệm vụ chính trị đều chú trọng tuyên truyền, giáo dục đạo đức, lối sống trong cán bộ, công chức, viên chức, người lao động. Tổ chức nhiều hình thức phổ biến giáo dục pháp luật, nói chuyện chuyên đề với các chủ đề “vì một mái ấm gia đình không

có bạo lực”; tổ chức các hoạt động văn hóa, văn nghệ, biểu diễn nghệ thuật có nội dung lồng ghép liên quan đến công tác gia đình...được 180 buổi, thu hút hàng ngàn lượt người tham gia.

Đặc biệt là thông qua các buổi sinh hoạt câu lạc bộ “Gia đình phát triển bền vững”, "Câu lạc bộ không sinh con thứ 3 trở lên", "Câu lạc bộ gia đình hạnh phúc" để tuyên truyền về Luật bình đẳng giới, Luật Phòng chống bạo lực gia đình, Luật Hôn nhân và gia đình và các kiến thức về gia đình. Kết quả đã tuyên truyền được hơn 364 buổi với hơn 3.000 lượt người tham gia. Từ đó đã góp phần đáng kể cho nhân dân trong việc nâng cao nhận thức về vị trí, vai trò, chức năng của gia đình trong thời đại công nghiệp hóa, hiện đại hóa. Qua đó, đã có tác động tốt đến việc thực hiện mục tiêu giảm sinh và giảm sinh con thứ 3, giảm bạo lực gia đình góp phần thúc đẩy phong trào xây dựng gia đình no ấm, bình đẳng, tiến bộ và hạnh phúc.

Kết quả nổi bật là việc xây dựng quy mô gia đình có 1 hoặc 2 con được chấp nhận ngày càng nhiều, nhịp độ gia tăng dân số được khống chế, tỷ lệ sinh con thứ 3 trở lên giảm. Nhiều câu lạc bộ lồng ghép “Gia đình phát triển bền vững”; "Câu lạc bộ không sinh con thứ 3 trở lên" "Câu lạc bộ gia đình hạnh phúc" hoạt động có hiệu quả, góp phần xây dựng gia đình ấm no, bình đẳng, tiến bộ, hạnh phúc. Đồng thời bên cạnh đó phong trào xây dựng đời sống văn hoá ở cơ sở được phát triển nhanh, góp phần gìn giữ và phát huy bản sắc văn hoá dân tộc cụ thể gia đình văn hoá năm 2008 là: GDVH đạt 78,6%; Gia đình thể thao năm 2008 đạt 33,5 %. Đến năm 1017: GDVH đạt 84,5% tăng 5,9%; Gia đình thể thao năm 2017 đạt 42,5 % tăng 9%. Trong 10 năm bình xét và đề nghị Mặt trận tổ quốc tỉnh công nhận 2.900 lượt hộ đạt danh hiệu “ Gia đình ông bà, cha mẹ mẫu mực, con cháu hiếu thảo”; Hơn 2200 hộ đạt danh hiệu cấp thị xã và hàng nghìn hộ do MTTQ các xã, phường công nhận. Tiêu biểu như gia đình cụ Nguyễn Xuân Lộc 85 tuổi, khu phố 1 phường Bắc Sơn; gia đình cụ Lê Tất Ngợi khu phố 2 phường Phú Sơn; Gia đình cụ Phan Như huynh 75 tuổi khu phố 5, phường Đông Sơn....

- 99,5% nam nữ thanh niên được tuyên truyền hiểu biết kiến thức về hôn nhân và gia đình.

- 100% hộ gia đình được tuyên truyền giáo dục về Luật bình đẳng giới, Luật phòng chống bạo lực gia đình, Luật hôn nhân và gia đình và các kiến thức về gia đình.

- Tình trạng bạo lực gia đình, bất bình đẳng giới trong gia đình bước đầu được ngăn chặn đẩy lùi toàn thị xã năm 2008 có 25 vụ bạo lực gia đình, sau 10 năm thực hiện luật phòng chống bạo lực gia đình đến nay trên địa bàn thị xã Bim sơn chỉ còn 3 vụ bạo lực gia đình.

- Giảm tỷ lệ gia đình bị các tệ nạn xã hội xâm nhập, bình quân hàng năm từ 10 đến 15%.

Năm 2010, UBND thị xã chọn phường Ngọc trạo làm điểm, phường Ngọc trạo thành lập 5 câu lạc bộ “ Gia đình phát triển bền vững” tại 5 khu phố. Từ kết quả đạt được UBND thị xã đã nhân rộng mô hình ra diện rộng khắp các làng, khu phố ở 8 xã, phường trên địa bàn thị xã. Đến nay trên địa bàn thị xã có 65/65 làng, khu phố đều có mô hình phòng chống bạo lực gia đình, có địa chỉ tin cậy tại cộng đồng và đều xây dựng mạng lưới trợ giúp nạn nhân BLGD.

3. Nguyên nhân đạt được và những hạn chế tồn tại.

a. Nguyên nhân đạt được.

Qua 10 năm thực hiện luật phòng chống bạo lực gia đình đã được sự quan tâm, chỉ đạo sát sao của Đảng uỷ, chính quyền, sự phối kết hợp triển khai thực hiện của các tổ chức đoàn thể thị xã, sự hưởng ứng nhiệt tình của các tầng lớp nhân dân trên địa bàn thị xã nên bước đầu đạt được những kết quả đáng khích lệ. Công tác tuyên truyền giáo dục nâng cao nhận thức về vai trò ý nghĩa của đạo đức lối sống trong gia đình Việt Nam được coi trọng, qua đó nhân dân đã nhận thức được để có một tổ ấm gia đình thì mọi thành viên đều phải sống có trách nhiệm thương yêu, đùm bọc, khoan dung độ lượng trong gia đình, chia ngọt sẻ bùi với làng xóm cộng đồng, cốt lõi của đạo đức gia đình truyền thống là ở đó và đó cũng là nhân tố quan trọng và cần thiết để xây dựng gia đình phát triển bền vững.

b. Tồn tại hạn chế và nguyên nhân.

*** Tồn tại, Hạn chế.**

Bên cạnh những kết quả đạt được, vấn đề gia đình ở thị xã Bim Sơn hiện nay đang đối mặt với nhiều thách thức mới.

Sự phân hóa giàu nghèo đang có chiều hướng ngày một gia tăng; tình trạng chung sống như vợ chồng, quan hệ tình dục, nạo phá thai trước hôn nhân, tình trạng ly hôn, ly thân đang diễn ra phức tạp, sự mâu thuẫn, bất hòa trong một số gia đình vẫn còn, đây là vấn đề mà xã hội cần quan tâm. Mặc dù tỷ lệ ly hôn, ly thân ở thị xã Bim Sơn chỉ khoảng 0.004 %, thấp hơn so với toàn tỉnh và so với toàn quốc, song nguyên nhân của các vụ ly hôn chủ yếu là từ sự không biết tôn trọng nhau, từ suy thoái đạo đức của vợ hoặc chồng... cũng là vấn đề đáng quan tâm. Một số gia đình do mãi mê làm ăn kinh tế mà không quan tâm đến việc sinh hoạt, học hành của con cháu để con cháu sa vào tệ nạn xã hội. Mặt khác một số con cháu còn có tư tưởng ích kỷ, vụ lợi chỉ nghĩ đến bản thân mà không quan tâm đến đời sống vật chất và tinh thần của các bậc cha mẹ, phó thác cuộc sống của ông bà cha mẹ cho xã hội... đây là những vấn đề nhức nhối, trái với đạo lý truyền thống của gia đình Việt Nam, đang đe dọa đến sự bền vững vốn có của gia đình và ảnh hưởng đến cuộc sống chung của cộng đồng.

*** Nguyên nhân.**

- Quá trình công nghiệp hóa, hiện đại hóa và hội nhập kinh tế quốc tế tạo ra nhiều cơ hội và là điều kiện để gia đình Việt Nam phát triển. Đồng thời cũng đặt gia đình và công tác gia đình trước nhiều khó khăn, thách thức.

- Nhận thức của một bộ phận công đồng dân cư đối với công tác gia đình còn chưa cao, tư tưởng trọng nam kinh nữ vẫn còn. Kỹ năng ứng xử của từng thành viên trong gia đình chưa được giáo dục, bồi dưỡng rèn luyện, chưa được chú trọng.

- Khó khăn về kinh tế, nhà ở, thiếu việc làm, sự phân hoá giàu, nghèo; Bất đồng về phương pháp chăm sóc, giáo dục con cái, lối sống thực dụng... là thách thức không nhỏ đã tác động đến cuộc sống gia đình, cũng là nguyên nhân tác động không nhỏ đến việc tạo dựng vun đắp đạo đức gia đình.

- Cán bộ làm công tác gia đình từ thị đến cơ sở chủ yếu là kiêm nhiệm, trình độ, chuyên môn về lĩnh vực gia đình còn hạn chế.

- Nguồn kinh phí hỗ trợ từ ngân sách nhà nước cấp cho hoạt động công tác gia đình còn hạn hẹp, thù lao, phụ cấp cho cán bộ, công tác viên làm công tác gia đình từ thị đến cơ sở chưa có, yêu cầu nhiệm vụ lại cao, đã hạn chế đến công tác chỉ đạo tổ chức thực hiện

4. Bài học kinh nghiệm.

- Làm tốt công tác truyền thông, nâng cao nhận thức của các cấp uỷ đảng, chính quyền, các ngành, đoàn thể, các tổ chức xã hội và mọi người trong xã hội về vai trò ý nghĩa của việc giáo dục bồi dưỡng đạo đức gia đình

- Công tác tuyên truyền giáo dục đạo đức gia đình phải là nhiệm vụ thường xuyên của các cấp các ngành các đoàn thể, cơ quan, đơn vị đặc biệt là vai trò giáo dục bồi dưỡng nhân cách cho học sinh trong nhà trường, bồi dưỡng về nhân sinh quan, lối sống có văn hóa trong thanh thiếu niên của tổ chức Đoàn thanh niên, cho mọi thành viên trong từng gia đình gắn với việc kịp thời biểu dương ghi nhận những tấm gương sáng về đạo đức cách mạng nói chung, đạo đức gia đình nói riêng đồng thời thông qua các kênh thông tin, thông qua dư luận xã hội để đấu tranh phê phán những biểu hiện lệch lạc, những hành vi trái với đạo lý truyền thống dân tộc.

- Triển khai kịp thời các chủ trương, chính sách của Đảng và nhà nước về công tác gia đình tới các cấp, các ngành, các đoàn thể chính trị xã hội và nhân dân thực hiện. nội dung hướng dẫn phù hợp với tình hình phát triển kinh tế xã hội, phong tục tập quán của địa phương mình.

- Tổ chức thanh tra, kiểm tra, sơ kết, tổng kết định kỳ rút kinh nghiệm trong công tác chỉ đạo, triển khai thực hiện mô hình. Biểu dương khen thưởng kịp thời các tập thể, cá nhân có thành tích trong phong trào xây dựng GDVH, gia đình không có bạo lực, gia đình bình đẳng hạnh phúc, tiên bộ.

5, Đề xuất kiến nghị.

Đề nghị Sở VH-TT-DL tham mưu cho UBND tỉnh hàng năm hỗ trợ kinh phí cho các địa phương trong việc thực hiện kế hoạch hành động phòng, chống bạo lực gia đình.

- Thường xuyên tổ chức Hội thảo, tập huấn bồi dưỡng nghiệp vụ cho cán bộ làm công tác gia đình.

Nơi nhận:

- Sở Văn hoá, Thể thao và Du lịch;
- TT Thị uỷ, HĐND, UBND Thị xã; (B/c)
- Ban Tuyên giáo Thị uỷ;
- Các xã, phường, đơn vị trực thuộc UBND thị;
- Lưu: VP, VH TT.

Mai Đình Lâm